

Азербайджан принимает обновленные Мадридские принципы

Обновленные Мадридские принципы позволяют достичь соглашения по карабахскому урегулированию, сказал министр иностранных дел Азербайджана Эльмар Мамедьяров журналистам в четверг.

В итальянском городе Аквила на саммите «большой восьмерки» 10 июля 2009 года было принято совместное заявление президентов стран-сопредседателей Минской группы ОБСЕ. По их мнению, согласие между азербайджанским и армянским руководством должно быть достигнуто на основе принципов Мадридского соглашения 2007 года. Параллельно были обнародованы основные принципы урегулирования карабахской проблемы, среди которых, в частности, определение статуса Карабаха путем свободного волеизъявления, обеспечение сухопутной связи между Нагорным Карабахом и Арменией, предоставление гарантий безопасности, вывод войск с контролируемых территорий. Обновленные Мадридские принципы были представлены сопредседателями Минской группы ОБСЕ по карабахскому урегулированию в декабре 2009 и январе 2010 года, их детали не обнаружены.

«Азербайджан принимает обновленные Мадридские принципы, так как считает, что это создает возможность принятия всеобъемлющего соглашения по урегулированию армяно-азербайджанского нагорно-карабахского конфликта», — сказал он. По словам Мамедьярова, «вся мировая общественность ожидает урегулирование данного конфликта». «Единственным вопросом остается позиция Армении, не проявляющей должного конструктивизма», — сказал дипломат.

Когда народ Карабаха получит реальные возможности на реализацию своего права?

Возвращение Азербайджану районов вокруг Карабаха возможно только после того, как его народ получит реальные возможности на реализацию своего права на самоопределение, сказал президент Армении Серж Саргсян в интервью сирийской газете «Al Watan».

«Когда народ Карабаха получит реальные возможности на реализацию своего права на самоопределение и будут созданы действенные механизмы безопасности и развития, в качестве уступки с армянской стороны может рассматриваться возвращение Азербайджану районов, расположенных вокруг Карабаха, конечно, с сохранением коридора, связывающего Армению и Нагорный Карабах. Я не раз заявлял об этом», — процитировали слова Саргсяна в пресс-службе главы армянского государства.

Подчеркнув, что в понятии «взаимные уступки» основной идеей является «взаимность», президент сказал, что «следует понимать, что в подобных ситуациях односторонние уступки лишь усугубляют существующие риски и угрозы».

Говоря о карабахском конфликте, Саргсян сказал, что для урегулирования любого конфликта решение необходимо искать в плоскости его причин, а не последствий.

«В противном случае, это то же самое, как если бы вместо того, чтобы лечить болезнь, пытаться ликвидировать ее проявления», — сказал он.

Глава армянского государства отметил, что народ Нагорного Карабаха пытался преодолеть десятилетия несправедливости и давления правовым путем в рамках законодательства СССР и международного права.

«Этому было противопоставлено насилие, попытка уничтожения этого народа. Начались продлившиеся годами спланированные военные действия против Арцаха: ежедневно сотни бомб сбрасывались на Степанакерт. В ответ на это народ Арцаха сумел объединиться и защитить свою родину, святыни, женщин, детей и стариков. Для укрепления безопасности вокруг Карабаха был сформирован пояс безопасности. Так часто бывает во время войн, однако война не была нашим выбором», — сказал Саргсян.

Заявление Эрдогана – серьезное нарушение прав человека, считают французские социалисты

Заявление турецкого премьер-министра о высылке 100 тысяч армян из Турции является угрозой и представляет собой серьезное нарушение прав человека. Как корреспонденту PanARMENIAN.Net сообщили из армянской общины Франции, об этом заявил секретарь Социалистической партии Франции (СПФ) Жан-Кристоф Камбаделис. По его словам, эти высказывания противоречат гуманистическим ценностям Евросоюза, в который Турция так стремится вступить. Жан Кристоф Камбаделис также сказал, что это заявление, которое делается в то время, когда между Арменией и Турцией проходит процесс нормализации отношений, можно охарактеризовать как провокацию.

16 марта премьер-министр Турции, отвечая на вопрос британской телекомпании BBC о реакции на принятие парламентами ряда стран резолюции о геноциде армян в Османской империи, сказал, что в Турции проживает 170 тысяч армян, из которых только 70 тысяч имеет местное гражданство. Завтра, если потребуются, «я скажу этим ста тысячам, с которыми мы сейчас справляемся, чтобы они покинули нашу страну, потому что они не мои граждане, и я не обязан их держать в своей стране», — заявил Эрдоган.

Today's Zaman: «Обама не произнесет слова “геноцид”»

Турция ждет извинений от президента США Барака Обамы за принятие Комитетом по внешним сношениям Конгресса США резолюции о геноциде армян, пишет на своих страницах турецкая газета Today's Zaman.

Далее газета напоминает, что Обама до своего избрания на посту президента США признавал факт геноцида армян, но после избрания отказался произнести это слово во время ежегодного обращения к армянскому народу в канун годовщины геноцида 24 апреля. В статье отмечается, что Обама мотивировал это стремлением не навредить процессу нормализации армяно-турецких отношений. «Однако Турция так и не ратифицировала армяно-турецкие протоколы, обуславливая это карабахской проблемой», — говорится в статье.

Далее газета делает интересное заключение, подчеркивая, что отказ Турции ратифицировать протоколы сыграл на руку армянскому лобби США, которое сумело «провести» в Комитете по внешним сношениям резолюцию по геноциду армян. Принятие резолюции также «укорачивает» руки президента Обамы в вопросе защиты интересов Турции, говорится в статье. Газета подчеркивает, что принятие резолюции о геноциде армян Конгрессом США негативно отразится на турецко-

американских отношениях, особенно в сотрудничестве двух стран в Афганистане и Ираке. Турция также лишится поддержки США в вопросе борьбы с Курдской рабочей партией.

Тем не менее газета пытается утешить турецкий народ, напоминая о письме Обамы Абдулле Гюлю, после принятия Комитетом по внешним сношениям резолюции по геноциду армян. В письме Обама выражает сожаление по поводу решения Комитета. Из этого газета делает вывод, что администрация Белого Дома поддерживает политику Турции в отрицании геноцида армян. Согласно статье, это письмо является гарантией того, что Обама в своем обращении к армянскому народу 24 апреля не произнесет термин «геноцид». Газета подчеркивает, что упоминание Обамой слова «геноцид» во время ежегодного обращения к армянскому народу станет большим ударом по турецко-американским отношениям, чем принятие Конгрессом соответствующей резолюции. «Обама должен сделать трудный выбор: с одной стороны, он не может потерять своего партнера по НАТО, с другой — не может потерять голоса армянского лобби в канун приближающихся ноябрьских выборов в Конгресс», — заключает газета.

ПАМЯТЬ

«ՊԱՎԼՈՎԻ ՏԱՆ» ԲԱՂՂԵԿԸ

Պատմության մեջ իր նմանը չունեցող Ստալինգրադյան ճակատամարտում «Պավլովի տան» 58-օրյա լեգենդար պաշտպանությունը սովետական ռազմիկների խիզախության և արիության մի փառապանծ օրինակ է:

Պատերազմի ավերակներից վերածնված Վոլգոգրադի կենտրոնական մասում բարձրանում է մի սովորական բնակելի շենք, որի ճակատի հուշագիրը ամենքին հիշեցնում է, որ 1942 թվականի սեպտեմբեր-նոյեմբերին շենքը եղել է քաղաքի պաշտպանության առաջավոր ամրոցներից մեկը:

Այդ օրերին արյունահեղ մարտեր էին մղվում քաղաքի կենտրոնական մասում, որտեղ թշնամին ուժեր էր նետել մեր պաշտպանությունը ճեղքելու և Վոլգային հասնելու համար: Սեպտեմբերի վերջին օրերն էր, երբ սերժանտ Յակով Պավլովը (հետագայում Սովետական Միության հերոս) իր երեք մարտիկներով գրավեց Պենզինսկայա փողոցի N 63 տունը և իր փոքրիկ կայազորով ահ ու սարսափի մեջ պահեց ֆաշիստներին:

«Պավլովի տունը» խրված էր ֆաշիստական զորքերի դասավորության մեջ և դարձել է կարևոր տակտիկական օբյեկտ ոչ միայն գնդի, այլև դիվիզիայի պաշտպանության սիստեմում: Դժվար էր կռահել, որ երեք թշնամուն հաջողվեր դուրս գալ դեպի Վորա, դիվիզիան կբաժանվեր երկու մասի: Այս իսկ պատճառով մեր հրամանատարությունը մեծ նշանակություն էր տալիս այդ շենքի պաշտպանությանը:

42-րդ գվարդիայի գնդի 7-րդ գնդացրային վաշտը երբ անցավ լարդաղի շենքը պաշտպանելու, որտեղ տեղավորված էր հրամանատարական կետը, արդեն ճշտական կապ ստեղծվեց «Պավլովի տան» պաշտպանների հետ: Փորվեց խրամատ, տեղադրվեց հեռախոս, համալրվեց կայազոր, հասցվեց զինամթերք: Զանազան այդ տանն էր լինում վաշտի ավագ քաղդելի, հայ ժողովրդի գավակի Վաչիկ Ավագինովը, որը օրերով մնում էր շենքում և գեներ ծեռքին ընկերների հետ կռվում անարգ թշնամու դեմ:

Զերնիգովի մարզի Լինովիցի ավանից պահեստի կապիտան Անտոն Կուզմիչ Դրագան գրում է. «Ես հիշում եմ Վաչիկ Ավագինովին որպես իսկական մարդու, իր երկրի հայրենասերի: Նա հայ ժողովրդի հավատարիմ գավակն էր: Ավագինովը մարտական հրամանատար էր, պահանջվող իր և ենթակայների նկատմամբ, մարտերում նա համարձակ էր ու անվեհեր սպա էր»:

Վաչիկը ծնվել է Չանգեզուրում: Զոր՝ Ջավադի խորհրդով Բռնակոթից Բաքու է մեկնել, մտել նավթաշխարհ:

Զինվորական եռամյա դասընթացները գերազանց ավարտած, պաշտպանության ժողկոմի 1938 թվականի հրամանով, կոմունիստական կուսակցության անդամ Վաչիկ Ավագինովը դարձավ կարմիր բանակի քաղաքապետ: Ի՞նչ իմանար այդ հայ պատանին, որ գորակոչից հետո իր լեգենդար կյանքի պատմությունը պետք է գրվի սովետական բանակի ռազմական պատմության գրքում:

Ավագինովին զինվորներն ու հրամանատարները հաճախ էին տեսնում խր-

մատներում քլուզն ու բախը ծեռքին՝ թռչնաձև կրակի տակ աշխատելիս, զինվորներից օգնելիս:

Գնդացրային դասակի հրամանատար, «Պավլովի տան» պաշտպաններից մեկը Ի. Աֆանասևը պատմում է, որ վաշտի ավագ քաղդելի Ավագինովը որևորում էր մարտիկներին, անցկացնում ամենօրյա գրույցներ, ընթերցում էր քրոնիկ, ծանոթացնում մյուս ռազմաճակատների և երկրի իրադրությունը:

Չոկտեմբերյան սոցիալիստական մեծ հեղափոխության 25-րդ տարեդարձի նախօրյակին Ստալինգրադյան ռազմաճակատի մարտիկներն ընդունեցին քաղաքը պաշտպանելու երդում: Յուրաքանչյուրը, ով գեներ վերջերի շարքայինից մինչև գեներալը, երդման խոսքերն ամրապնդեց ստորագրությամբ, այն դեմքով երդում էր թերթիկում: Ավագինովը երդում ընդունեց «Պավլովի տան» կայազորում: Մարտիկները երդվեցին, որ մինչև իրենց արյան վերջին կաթիլը, վերջին շունչը, սրտի վերջին գարկը կպաշտպանեն քաղաքը, չեն թողնի թշնամուն հասնելու Վոլգային:

Չոկտեմբերյան տարեդարձը կայացրող նշում է հանդիսավոր կերպով: Տոնական ճաշկերույթին Ավագինովը հաղորդում է գլխավոր հրամանատարի հրամանը, կարդում 13-րդ հրաձգային դիվիզիայի հրամանատար գեներալ Ռադիմցևի տոնական ողջույնը: Դեռ այդտեղ զինվորները քաղդելի հետ միասին բարձրացնում են բաժակները և խմում հաղթանակի կենացը: Այդ օրը նրանց տարմադրությունը տոնական էր և շենքի ավերված սենյակներից մեկում գտնված միակ երաժշտական գործիքը դաշնամուրն էր նրանց ուրախացնողը:

Ոչինչ էր կարող ընկճել սովետական մարդուն: Ոչ հարյուրավոր ինքնաթիռների տոննակներով թափած ռումբերն ու հրետանու կրակոցը, ոչ գեբեյսյան սուտ պրոպագանդան Ստալինգրադի անկման մասին, չասանեցին պավլովականներին: Նրանք քաղաքի բոլոր պաշտպանների հետ հերոսաբար կռվում և հաղթում էին:

Նոյեմբերի 19-ին ստալինգրադյան մեծ հարձակման օրվա մասին կայացրող մարտիկներին առաջին լուրը հայտնում է քաղդելի Ավագինովը: Զարձակման նախօրյակին կայացրող քանակը հասցվում է հարյուրի: Նոյեմբերի 25-ին, 58-օրյա պաշտպանությունից հետո պավլովականներն անցնում են հարձակման:

«Ուռն»՝ բղավելով մեքք նետվում ենք գրոհի, գրում է դասակի հրամանատար Ի. Աֆանասևը, ուղղակիորեն կրծքով հուրելով գնդակների կրակներից, շենքի պատուհաններից թռչում էին նռնակները, հրթիռներով լուսավորվող ավերակների ֆոնի վրա ճողոպող ֆաշիստները...»

Այդ գրոհին վաշտի հրամանատար Նաունովի հետ ակտիվ մասնակցություն և ղեկավարություն է ցույց տալիս Ավագինովը: Նաունովը գոհվում է: Վիրավորվում են կայազորի անդամներից շատերը, նրանք թվում և Պավլովը: Պարզ է, որ գրոհի կազմակերպիչներից ու նախաձեռնողներից մեկին Ավագինովին մեծ ու դժվարին խնդիր էր վիճակվել: Այդ օրը իրենց գրաված «մուղչնի» կոչվող շենքից նրանք ետ են մղում թշնամու վեց

գրոհ, որի ժամանակ թշնամին կորցնում է 150 սպանված զինվոր ու սպա: Այդ օրը ռազմի դաշտից Ավագինովը հասցնում է նաև դուրս բերել վիրավոր զինվորներին: Բազմաթիվ վերքեր ստացած վիրավոր Կորոնովին, օրինակ, շալկած նա հանում է կրակազօհից և հանձնում սանիտարուհի Մաշա Ուլյանովային: Կորոնովը մեծ երախտագիտությամբ է հիշում Ավագինովի այդ անձնագրի արարքը:

42-րդ գունդը 1943 թվականի հունվարին անցնում է քաղաքի Կրասնի Օկտյաբը շրջանը՝ խնդիր ստանալով պաշտպանել Մամաև Կուրգանը և թույլ չտալ թշնամուն օպերացիա կատարել այդ շրջանում: Դեռ այդ օրերին դիվիզիայի հրամանատարությունը Ավագինովին նշանակում է գնդի 3-րդ գնդացրային վաշտի հրամանատար: Նա նույն եռանդով ու հմտությամբ շարունակում է կռվել: Թշնամու ստալինգրադյան խմբավորման շրջապատման ժամանակ Մամաև Կուրգանի հյուսիսային լամբերում իրար հանդիպած մեր երկու ռազմաճակատների զորքերի մեջ էր նաև Ավագինովի գորամասը:

Ստալինգրադից հետո Ավագինովը մասնակցեց նաև հարկով, Պուլտավա, Կրեմենչուգ քաղաքների և այլ բնակավայրերի ազատմանը: Պահեստի մայրը, նախկինում գումարտակի հրամանատար Ալեքսեյ Դորոխովը, որի տեղակալն է եղել Ավագինովը, գրում է. «Բազմաթիվ անգամներ հնարավոր է եղել զսպել Ավագինովին. նա միշտ չի էլ մարտերի մեջ, ցուցադրելով համառություն, խիզախություն և անվեհերություն»:

Օրովկա բնակավայրի համար մղվող կռիվների ժամանակ, մեր գորամասին խուճապի մատնելու նպատակով, գերմանական ինքնաթիռները կատարում էին խուզող թռիչքներ: Այդ տեսնելով Ավագինովը հաստոցային գնդացիրը ամրացնում է գեներալից հրանոթի հիմքին և խփում է ֆաշիստական երկմոտորանոց մի ինքնաթիռ: Այդ սխրագործության համար նա պարգևատրվում է Հայրենական պատերազմի 2-րդ աստիճանի շքանշանով: Դեռ պաշտպանության ավարտում էր կապիտանի կոչում ու նշանակվում գումարտակի հրամանատարի տեղակալ:

1949 թվականի հոկտեմբերի 10-ին, Դեպարտամենտի ժամանակ, մարտական առաջադրանքը կատարելիս, կտրվեց 29-ամյա երիտասարդ հրամանատար կյանքի թելը: Նա թաղվեց Կրեմենչուգ քաղաքի եղբայրական գերեզմանոցում:

Վոլգոգրադ այցելող ամեն մեկը թող թարմ ծաղիկներ դնի գոհվածների հուշարձանին, խոնարհիկ հազարավոր անանուն գոհված մարտիկների հուշարձանի առջև, որոնք թվում են նաև հայ ժողովրդի քաջակորով գավակները: Իսկ «Պավլովի տան» ճակատին գրված 58-օրյա պաշտպանության մասին հուշագիրը կարդալիս թող իմանա, որ արիասիրտ կայազորի ռազմիկների շարքում է մարտնչեց նաև ավագ քաղդելի, բռնակոթի Վաչիկ Ջավադի Ավագինովը (Չունանյանը) և հարգանք մատուցի նրա հիշատակին:

Ժ. Գրիգորյան
Լուսավորության մինիստրության տեսուչ